

Zkouška pro vedení klubů KD (ZVKD).

Kompetenční profil vůdce klubu KD:

1. Skauting

a) Myšlenkové základy (tři principy, zákon, slib, denní příkaz, zásada služby)

Vůdce oddílu by se měl orientovat v tom, proč skauting vznikl a co je jeho posláním ve společnosti. Měl by být také schopen vidět sebe v kontextu skautského hnutí, tedy vědět, proč je sám skautem a proč se věnuje vedení klubu.

Číslo	Kompetence	Metodické poznámky a doporučení
1	Ví, co je podstatou skautingu, ztotožňuje se s třemi Principy a posláním skautingu. Dokáže jasně a stručně formulovat svůj vztah k Junáku a skautskému hnutí.	Chápe, že podstata skautingu je vyjádřena v Principech, poslání a metodě. Rozumí těmto pojmům, ztotožňuje se s hodnotami prezentovanými Principy i s myšlenkou poslání. Chápe, jak skautský zákon a slib vyjadřují tři Principy, a snaží se podle nich žít.
2	Rozumí hodnotám, na kterých stojí skautské hnutí, umí je popsat a umí vysvětlit, proč tyto hodnoty sdílí.	Jde o hlubší zamyšlení, nejzákladnější znalost a porozumění obsahuje předchozí kompetence.
3	Má základní přehled o historii skautingu v českých zemích. Rozumí tomu, jak je současná tvář českého skautingu ovlivněna historickým vývojem české společnosti a českého skautského hnutí	Nejde o znalost dat, ale o porozumění událostem, které ovlivnily český skauting a které mají vliv i na skauting v současné době (zákaz skautingu, pronásledování a věznění skautů, obnova Junáka v 40., 60. a 90. letech).

b) Skauting a oldskauting (skauting dospělých) – poslání, historie a současnost

4	Ví, co je podstatou oldskautingu		Zná celoživotní heslo: „Jednou skautem, navždy skautem“. Dovede rozvést smysl tohoto hesla a dovede o něm pohovořit
5	Zná historii a vývoj oldskautingu v naší republice		Nejde o znalost dat, ale o porozumění vývoji i událostem, které v souvislosti s historií českého skautingu ovlivnily i český oldskauting
6	Ví, jak vypadá struktura světového oldskautingu (ISGF, Evropa)		Uvědomuje si, že i český oldskauting je součástí světového skautského hnutí, jehož je členem

c) Oldskauting 21 – motivační program kmene dospělých

7	Ví, co představuje program „Oldskauting 21“		Zná jednotlivé části programu a ví, jak na sebe navazují. Dovede pohovořit o tomto programu také jako o programu budoucnosti.
8	Zná jednotlivé pilíře OS 21a dovede vysvětlit jejich podstatu		Na příkladech ukáže svoji představu o obsahu jednotlivých pilířů. Dovede vysvětlit jejich význam v praxi.

2. Osobnost vůdce

a) Vedení dospělých - vůdce

9	Dodržuje běžné občanské normy		Základní předpoklad, se kterým počítáme. Touto kompetencí se rozumí dodržování běžných občanských norem.
10	Je si vědom svých fyzických i psychických vlastností a dokáže odhadnout své reakce v neobvyklých, nicméně pravděpodobných situacích. Umí přizpůsobit komunikaci situaci, nebo osobě, s níž hovoří.		Ví, jak se zbytečně nevystavovat těmto situacím, chová se tak, aby riziko minimalizoval. Má rozmyšlené a vnitřně přijaté "programy" pro "krizové" situace. Je si vědom "slabých stránek své psychiky", snaží se s nimi vypořádat.
11	Má vizi svého osobního rozvoje a snaží se k ní postupnými kroky směřovat, staví si stále nové cíle.		Uvažuje stále o svých životních prioritách. Zvládá základy plánování svého času, umí si čas rozvrhnout pro sebe i pro klub tak, aby netrpěl jeho osobní či rodinný život.

b) Práce v týmu

12	Umí pracovat v týmu		Např. umí při vedení klubu spolupracovat se svými zástupci a klubovou radou. Ví, co je týmový duch. Dokáže spojit úkoly s nejvhodnějšími lidmi v klubu. Umí zjistit, kdo má jaké schopnosti a možnosti.
13	Umí spolupracovat s ostatními		Umí podporovat soudržnost skupiny a ví, jak je to důležité. Umí vytvořit partu lidí, kteří se spolu cítí dobře a rozumí si. Ví, jak je potřebná dobrá spolupráce.

3. Pedagogika, psychologie, komunikace

a) Základy andragogiky

14	Uvědomuje si, co je celoživotní systém výchovy a vzdělávání dospělých v podmínkách činnosti klubu KD. Jak je důležitá nutnost stálého učení a tím i osobního rozvoje s reakcí na měnící se společenské podmínky.		Ví, že společnou činností vzniká i vzájemná výchova členů klubu, jak po stránce morální, tak i vědomostní. Je to nekončící proces důležitý s přibývajícím věkem.
15	Ví, jaké jsou základní didaktické znalosti a dovednosti		Viz skautská výchovná metoda. Umí ji použít i pro výchovu dospělých

b) Psychologie skupin

- význam vztahů mezi členy klubu – zpětná vazba

16	Je ochoten přijímat zpětnou vazbu od druhých. Snaží se poučit ze zpětné vazby a svých vlastních chyb. Přemýšlí o hodnotách, kterými se řídí, o svém duchovním rozvoji, o svém svědomí, o vztahu k ostatním lidem.		Zde jde primárně o postoj, tj. o ochotu naslouchat zpětné vazbě a poučit se z vlastních chyb.
17	Je schopen kritické sebereflexe a zamyšlení nad svým vlastním jednáním a prožíváním. Snaží se o nadhled a poučení nad vzniklou situací.		Umí nedestruktivně kritizovat a hodnotit sám sebe . Zná formy sebereflexe, které jsou tvůrčí, zajímavé a celkem příjemné.

c) Komunikace

- pravidla vedení dialogu – kultura dialogu

18	Zná a používá zásady slušné a situaci přiměřené komunikace.		
----	---	--	--

19	Ví, jak je důležitá komunikace mezi členy klubu a ví, jaké jsou možné chyby při komunikaci s ostatními.(osobní útoky, pomluvy...) a snaží se jim vyhýbat.		Dovede naslouchat a být vstřícný a tolerantní. Ví, jak je mnohdy obtížná komunikace s dospělými. Ví, jak předcházet zbytečným osobním konfliktům.
----	---	--	---

- jak správně argumentovat

20	Zvládá komunikaci s ostatními činovníky, orgány a jednotkami Junáka (s ostatními oddíly, střediskem, ORJ atd.) i veřejností. Ví, jaké formy, přístupy a postupy použít pro tuto komunikaci.		
----	---	--	--

4. Příprava programu, metodika

a) zdroje pro přípravu programu

21	Dovede využít k přípravě programu nejrůznějších zdrojů, jako jsou knihy, časopisy, konzultace, media		Ví, kde hledat inspiraci pro programy k zamyšlení, k besedování, k poučení i k pobavení.
22	Umí připravit program klubu tak, aby využil i své speciální a odborné znalosti a dovednosti		Využití svých znalostí a dovedností vnímá jako jeden z prostředků, který přispívá ke splnění cílů, které si stanovil
23	Zná různé formy činnosti klubu		Dovede využít zájmy členů - příroda, turistika, cestování, táboření, sport, kultura, výročí atd., k volbě i rozmanitosti programu

b) dramaturgie

24	Ví, jaké jsou základní prvky dramaturgie, sestavení scénáře.		Uvědomuje si, jak je důležitá dobrá dramaturgie pro úspěšnou realizaci programu. Prostředí, reakce, forma realizace, fyzické zatížení atd. jsou důležité prvky, na něž nelze zapomenout.
25	Umí vytvořit scénář pro dílčí akci (schůzku, výpravu, přednášku, soutěž...). Umí k tomuto scénáři stanovit jednotlivé úkoly pro zabezpečení akce.		Ví jak je důležitý i časový rozvrh.
26	Ví, jak využívat tradic, rituálů a symbolů v činnosti klubu. Uvědomuje si, jaký mají smysl, co přinesou klubu a jeho členům. Ví, jak je používat, aby členům klubu neškodily.		Dokáže rozčlenit tradice, symboly a rituály podle cílů a smyslu. Nevnímá je jako cíl, ale jako prostředek naplnění určitých výchovných cílů. Umí se vzdát tradiční činnosti nebo rituálu, které nemají výchovný smysl.

c) motivace

27	Ví, jak členy klubu motivovat, rozlišuje a umí používat různé způsoby motivace.		Bere motivaci jako hybnou sílu, snahu něčeho dosáhnout, touhu po snaze žít smysluplně.
28	Umí motivovat své spolupracovníky a členy rady klubu k práci pro klub.		

5. Zdravověda a bezpečnost

a) Zásady první pomoci

29	Má obecné znalosti a dovednosti potřebné pro poskytnutí včasné a účinné první pomoci. Dovede posoudit závažnosti zdravotního stavu a schopnost provést laickou první pomoc, včetně přivolání rychlé záchranné služby, policie, příp. hasičů.		Ovládá organizaci první pomoci, na co nezapomenout, má schopnost improvizovat, i sebeovládání v krizových situacích. Zná krizová telefonní čísla.
30	Prakticky ovládá umělé dýchání a nepřímou masáž srdce a další život zachraňující úkony.		Jde o základní praktickou dovednost.

b) Potenciální rizika při skautské činnosti a jejich předcházení

31	Umí zajistit odpovídající bezpečnost prováděných činností. Zná bezpečnostní pravidla a řídí se jimi. Dovede předvídat bezpečnostní rizika.		Ví, které činnosti může provozovat sám a které může vést jen vyškolený odborník s oficiální kvalifikací. Předem dovede prověřit možná rizika a nebezpečí a podle toho upraví program.
----	--	--	---

6. Právo

a) Systém práva

32	Respektuje zákony a jiné právní normy		Snaží se zákony neporušovat a vede k tomu členy svého klubu.
33	Zná základní právní předpisy (občanský a trestní zákoník). Ví, kdo je nositelem práv a povinností (právní subjektivita). Ví, jak vyhledat právní pomoc.		Ví o existenci těchto právních předpisů, má základní představu o tom, čeho se týkají. Znalosti aplikuje i na své středisko a Junáka jako celek, ví, kdo má v Junáku právní subjektivitu a co to znamená. Ví, kdo jedná jménem organizační jednotky Junáka.
34	Ví, jak zacházet s osobními údaji, a tyto zásady dodržuje		

35	Zná základy trestní odpovědnosti. Zná základy občansko-právní odpovědnosti. Ví, jak řešit základní situace při porušení práv druhých.		
36	Ví, při jakých klubových činnostech hrozí riziko porušení zákona.		Např. Zákon o ochraně přírody a krajiny, lesní zákon, stavební předpisy, vodní zákon, dopravní předpisy, apod. ...). Podstatou kompetence není znát přesná ustanovení zákona, ale vědět, že při určitých činnostech hrozí riziko porušení zákona a před jejich uskutečněním je vhodné příslušné zákony prostudovat nebo se poradit s odborníkem.

b) Pojištění

37	Zná význam a možnosti pojištění při oddílové klubové činnosti a ví, na co se příslušné pojištění vztahuje a za jakých podmínek.		
----	---	--	--

7. Organizace

a) Skautské informační zdroje (SkautIS, Skautská křižovatka, publikace ...)

38	Umí používat obvyklé komunikační kanály.		
----	--	--	--

39	Umí najít a využít informace, které mu poskytuje Junák.		Dokáže používat skautskou křížovku a časopisy jako zdroje informací, které potřebuje. Zná a používá skautské weby, časopisy. Umí najít potřebné skautské předpisy a formuláře, informace o organizaci, oddílech, akcích, základnách apod. Umí pracovat se SkautISem.
----	---	--	--

b) Přehled o vnitřních předpisech Junáka (Stanovy, OŘJ, Řád KD ...)

40	Zná základní předpisy Junáka (Stanovy, Organizační a Volební řád, Hospodářský řád, Řád pro vzdělávání Řády KD) a ví, proč je Junák má.		Ví, jakou problematiku jednotlivé předpisy řeší, zná jejich hierarchii, ví, kde najde jejich platné znění a umí se orientovat v jejich textu.
41	Má základní představu o tom, jak jednotlivé orgány (sněm, rada, vedoucí střediska, revizní komise) ovlivňují chod střediska. Je mu zřejmé, že jeho středisko bude takové, jaké si ho on a další vedoucí udělají. Ví, jakým způsobem středisko řídí oddíly, zná práva a povinnosti vůdce klubu ve střediskové radě.		
42	Zná základní prvky organizační struktury (středisko, okres, kraj, ústřední orgány) a jejich smysl pro Junáka a pro svůj klub.		
43	Ví, jaké je postavení Kmene dospělých v organizační struktuře Junáka. Ví, jak vypadá řídicí síť Kmene dospělých.		Ví, jaká práva má vůdce klubu KD, jaké je postavení okresního (krajského) zpravodaje KD. Zná složení Náčelnictva KD.

8. Hospodaření

a) Zodpovědnost a pravomoci vůdce klubu při hospodaření klubu

44	Ví, jaké jsou povinnosti a odpovědnost vůdce klubu z hlediska hospodářského zajištění klubové akce. Ví, co zahrnuje hospodaření na úrovni klubu, jaké jsou možnosti, povinnosti a odpovědnost vůdce klubu v hospodářské oblasti.		
45	Zná nezbytné náležitosti dokladů tak, aby byly použitelné v účetnictví. Ví, jaké typy dokladů se používají k vyúčtování obvyklých výdajů (paragon, cestovní příkaz, smlouva, ...)		Jde o základní praktickou dovednost.
46	Umí sestavit vyúčtování akce. Umí vést pokladní knihu (včetně pokladních dokladů).		Jde o základní praktickou dovednost.

b) Finanční potřeby klubu, jejich evidence a vypořádání

47	Ví, co jsou to členské příspěvky a kdo stanovuje jejich výši. Má představu, k čemu slouží členské příspěvky a co je z nich financováno. Ví, že může ovlivnit výši příspěvků pro svůj klub a jejich čerpání.		Dokáže srozumitelně vysvětlit členům klubu kdo stanoví výši příspěvků a na co a jak jsou příspěvky použity.
48	Ví, že na klubovou činnost potřebuje peníze a ví, že je i jeho starostí, zda klub bude mít dostatek peněz na svou činnost		

49	Ví, kdo je vlastníkem majetku, který používá klub, ví, jak se tento majetek eviduje a proč. Je schopen zajistit péči o klubový majetek a vybavení (včetně klubovny).		
----	--	--	--

9. Písemná práce nebo projekt

V rozsahu 2 stran A4 – např. plán schůzek, příprava a náplň schůzky, výpravy, přednášky, besedy, soutěže apod., příprava jednoduchého kurzu ...